

Punktur frá 1. fundi nefndar um framhaldsskólamála í Grindavík

Þann 20. febrúar kl. 09:00 fór fram fundur í nefnd sem menntamálaráðherra hefur skipað til að kanna grundvöll fyrir stofnun framhaldsskóla í Grindavík. Fundurinn fór fram í menntamálaráðuneytinu

Fyrir hönd ráðuneytisins sátu fundinn Karl Kristjánsson, formaður nefndarinnar og Leifur Eysteinnsson. Fyrir hönd Grindavíkur sátu fundinn Garðar Páll Vignisson, forseti bæjarstjórnar og Eyjólfur Bragason, verkefnisstjóri.

Þetta var rætt:

Formaður nefndarinnar bauð nefndarmenn velkomna til fundarins. Hann kvað þá Leif hafa lesið samantektina um stofnun framhaldsskóla í Grindavík, en bað Eyjólf um að fara yfir aðdraganda málsins og hver staðan væri í dag.

Eftir að farið hafði verið yfir forsögu málsins, spunnust umræður um í hvaða formi rekstur framhaldsskóla gæti verið. Karl benti á þann möguleika að skólinn gæti verið útibú frá Keflavík. Garðar sagði það ekki koma til greina. Metnaður Grindvíkinga væri að stofna skóla líkan þeim sem stofnaður hefði verið í Borganesi.

Garðar gerði athugasemd við að nefndin ætti ekki að skila af sér fyrr en 1. Júní. Það væri alltof seint, því stefnt væri að því að hefja skólastarf strax í haust. Hann benti á að í raun væri allt til staðar til að hefja skólastarf þ.e. búið væri að tryggja bráðabirgðarhúsnæði og nemendur væru til staðar. Aðeins vantaði staðfestingu frá ráðherra svo huga mætti að ráðningu starfsfólks og undirbúa skólastarf.

Garðar kynnti einnig metnaðarfullar hugmyndir um að byggja mennta- og menningarhús í bænum. Stefnt væri að efna til samkeppni meðal arkitekta um hönnun hússins. Samþykki fyrir stofnun skólans myndi renna styrkari stoðum undir þá fyrirætlan að ráðast í slíka stórframkvæmd.

Leifur spurði afhverju stefnt væri að skóla í einkarekstri en ekki skóla í opinberum rekstri. Eyjólfur sagði að lagt hefði verið upp með sama form og Borgnesingar hefðu gert, en á fundi ráðherra hefði komið fram að stjórnþækið einkarekstur væri ekki ofarlega á blaði hennar flokks. Því hefði sú hugmynd verið reifuð að Grindavíkurbær gerði þjónustusamning við ráðuneytið um rekstur skólans. Bærinn vildi koma að rekstri skólans með byggingu mennta- og menningarhúss í bænum og með því nýta betur starfsfólk bæjarins, en það gerðist þegar allt skólastarf frá leikskóla til framhaldsskóla væri á forsjá bæjarins. Einnig væri það von bæjaryfirvalda að fleiri aðilar í bænum t.d. fyrirtæki og félagasamtök í bænum hefðu áhuga á samstarfi við framhaldsskólann.

Stjórnþækið, Þjónustusamningur er fyrst og fremst ætlað að auka þjónustu við almenning, auka fjárhagslega hagkvæmni eða sérþekkingu. Ef Grindavík gerði þjónustusamning við ríkið um rekstur framhaldsskóla fæli það í sér að ríkið legði til fjárframlög skv. reiknilíkani um rekstur framhaldsskóla. Grindavíkurbær bæri ábyrgð á rekstrinum en lyti eftirliti ráðuneytisins eins og lög gera ráð fyrir.

Grindavíkurbær legði fé til rekstrarins auk annarra aðila í sveitarfélaginu sem áhuga hefðu á framhaldsskóla í sveitarfélaginu.

Fulltrúar Grindavíkur lögðu áherslu á að ekki væri verið að stofna til nýrra útgjalda fyrir ríkið svo neinu næmi. Hér væri stefnt að því að fé sem annars færi til FS rynni til reksturs skóla í Grindavík. Einnig kæmi til sparnaður vegna þess að framlög úr jöfnunarsjóði nemenda í dreifbýli myndu minnka, ferðir skólarútu féllu niður og kostnaður heimila í Grindavík myndi minnka til muna.

Formaður nefndarinnar féllst á að flýta starfi nefndarinnar enda væri skýrslan (samantektin) ítarleg og flýtti fyrir störfum nefndarinnar. Hann boðaði til næsta fundar þriðjudaginn 3. mars kl. 09:00 í Grindavík

Í nýjum lögum um stofnun framhaldsskóla kemur m.a. þetta fram:

I. KAFLI

Gildissvið, hlutverk og yfirstjórn.

1. gr.

Gildissvið.

Lög þessi taka til skólustarfs á framhaldsskólastigi. Nám á framhaldsskólastigi er skipulagt sem framhald af námi á grunnskólastigi. Það miðar að lokaprófi, svo sem framhaldsskólaprófi, starfsréttindaprófi, stúdentsprófi eða öðrum skilgreindum námslokum sem geta miðast við tiltekin störf og veitt sérstök réttindi þeim tengd.

Lög þessi taka til opinberra framhaldsskóla, sbr. II. kafla, og annarra skóla á framhaldsskólastigi sem hlotið hafa viðurkenningu ráðherra, sbr. III. kafla.

II. KAFLI

Aðrir skólar á framhaldsskólastigi.

12. gr.

Viðurkenning.

Ráðherra getur veitt skólum, öðrum en þeim sem falla undir II. kafla, viðurkenningu til kennslu á framhaldsskólastigi. Slíka skóla má starfrækja sem sjálfseignarstofnun, hlutafélag eða með öðru viðurkenndu rekstrarformi. Skilyrði fyrir viðurkenningu lúta að eftirtöldum þáttum:

- a. hlutverki og markmiðum skóla,
- b. stjórnskipan skóla og skipulagi hans,
- c. skólanámskrám og námsbrautarlýsingum,
- d. fyrirkomulagi náms og kennslu,
- e. hæfiskilyrðum starfsmanna,
- f. inntökuskilyrðum nemenda,
- g. réttindum og skyldum nemenda,
- h. starfsaðstöðu og aðbúnaði kennara og nemenda og þjónustu við

þá,

- i. innra gæðakerfi,
- j. fjárhagsmálefnum og tryggingum.

Í viðurkenningu skóla felst staðfesting á því að starfsemi viðkomandi skóla uppfylli, á þeim tíma sem viðurkenning er veitt, almenn skilyrði laga þessara og reglna sem settar eru með stoð í þeim. Skóli sem hlotið hefur viðurkenningu hefur sjálfðæmi um starfsemi sína að öðru leyti en því sem kveðið er á um í lögum þessum, reglum eða öðrum stjórnvaldsfyrirmælum sem sett eru á grundvelli laganna.

Í viðurkenningu felst ekki skuldbinding um fjárframlög úr ríkissjóði til viðkomandi skóla og eigi heldur ábyrgð á skuldbindingum hans.

Skóli sem hlotið hefur viðurkenningu skal leitast við að leysa úr málum er varða réttindi og skyldur nemenda í samræmi við lög og góða stjórnsýsluhætti.

Uppfylli skóli, sem fengið hefur viðurkenningu, ekki skilyrði laga þessara og reglur og skilyrði sem sett eru á grundvelli þeirra getur ráðherra afturkallað viðurkenninguna.

Í reglugerð skal kveðið nánar á um skilyrði fyrir viðurkenningu og hvernig staðið er að veitingu viðurkenningar, eftirlit með starfsemi skóla, sbr. VII. kafla, og afturköllun viðurkenningar.

VIII. KAFLI

Rekstrar- og fjárhagsmálefni.

43. gr.

Rekstrarframlög.

Ríkissjóður greiðir samkvæmt lögum þessum rekstrarframlög til þeirra framhaldsskóla sem njóta framlaga í fjárlögum. Skólar sem njóta framlaga í fjárlögum eru opinberir framhaldsskólar og aðrir framhaldsskólar sem ráðherra gerir þjónustusamninga við um kennslu á framhaldsskólastigi, enda hafi þeir hlotið viðurkenningu, sbr. 12. gr.

Hver skóli hefur sérstaka fjárveitingu í fjárlögum. Ráðherra gerir tillögur um fjárveitingar í fjárlögum til hvers skóla, til kennslu og eftir atvikum annarra verkefna. Tillögurnar eru unnar á grundvelli reiknireglna sem ráðherra setur með reglugerð. Reiknireglurnar skulu m.a. styðjast við áætlun um fjölda nemenda, áætlaðan fjölda kennslustunda, námsframboð, kostnað sem leiðir af kjarasamningum kennara og annars starfsfólks, húsnæði og annað, sem ráðherra metur að máli skipti.

Rekstrarframlagi skv. 1. mgr. er ekki ætlað að standa straum af námskeiðs-, skráningar- eða skólagjöldum sem innheimt kunna að vera af öðrum skólum, þ.m.t. tónlistarskólum, vegna náms sem metið verður til eininga í framhaldsskóla. Ráðherra getur í samningum við framhaldsskóla, sbr. 44. gr., heimilað framhaldsskóla að ganga til samninga um greiðslur vegna slíks náms.

44. gr.

Samningar við framhaldsskóla.

Umfang starfsemi framhaldsskóla, að svo miklu leyti sem hún er fjármögnuð með framlögum úr ríkissjóði, er ákveðið í fjárlögum.

Í samningum milli ráðherra og einstakra framhaldsskóla, sem gerðir eru til 3–5 ára í senn, skulu koma fram helstu áherslur í starfsemi skólans, námskrár, námsframboð, kennslufyrirkomulag, mat og eftirlit með gæðum og annað sem æskilegt er talið af hálfu samningsaðila. Farið skal yfir

framkvæmd þessara samninga árlega og gildandi samningar endurskoðaðir ef samningsaðilar telja ástæðu til.

Þjónustusamningar sem gerðir eru við aðra en opinbera framhaldsskóla skulu, auk þeirra atriða sem talin eru í 2. mgr., kveða á um réttarstöðu nemenda, nemendafjölda, gjaldtöku af nemendum og greiðslur fyrir aðra þjónustu sem veitt er á grundvelli samningsins.

45. gr.

Gjaldtökuheimildir opinberra framhaldsskóla.

Skólameistari ákveður upphæð innritunargjalds og efnisgjalds sem nemendum er gert að greiða við upphaf námsannar eða skólaárs:

a. Upphæð innritunargjalds skal taka mið af kostnaði við nemendaskráningu. Heimilt er að taka 25% hærra gjald af þeim sem fá leyfi til innritunar utan auglýsts innritunartíma og er heimilt að láta gjaldið renna í skólasjóð, enda sé tekjum hans samkvæmt skipulagsskrá ráðstafað í þágu nemenda.

b. Ekki er heimilt að innheimta gjald fyrir efni sem nemendum er látið í té samkvæmt einhliða ákvörðun skóla. Heimilt er að innheimta efnisgjald af nemendum fyrir efni sem skóli lætur nemendum í té ef nemandi hefur af því ávinning eða sérstök not. Skal það taka mið af raunverulegum efniskostnaði og framlögum til skóla í fjárlögum til að mæta efniskostnaði. Halda skal bókhald um fjárreiður þessar. Um endurskoðun gilda sömu reglur og um annan rekstur.

Ráðherra ákveður hámark innritunargjalds og efnisgjalds í reglugerð.

Framhaldsskólum er heimilt að bjóða nám utan reglubundins starfstíma framhaldsskóla að sumri til og er þá heimilt að taka gjald af nemendum til að mæta þeim sérgreinda launakostnaði sem til fellur vegna kennslunnar.

Framhaldsskólum er heimilt að bjóða nám utan reglubundins daglegs starfstíma framhaldsskóla og í fjarnámi og er þá heimilt að taka gjald af nemendum sem svarar til allt að 10% af meðalkennsluframlagi á nemanda á framhaldsskólastigi samkvæmt fjárlögum miðað við fullt nám. Annars reiknast gjaldið hlutfallslega miðað við fjölda námsgreina.

Heimilt er framhaldsskólum að innheimta gjald af nemendum fyrir valkvæða starfsemi sem í boði er, svo sem námsferðir, safnferðir eða leikhúsferðir.

Heimilt er framhaldsskólum að innheimta gjald fyrir aðra þjónustu sem í boði er og telst ekki vera hluti af eða leiða af lögbundnu hlutverki skóla, svo sem vegna útgáfu skírteina, skápaleigu og þess háttar.

Ráðherra setur nánar í reglugerð ákvæði um gjaldtöku samkvæmt þessari grein.

Ákvarðanir um gjaldtöku samkvæmt þessari grein eru kærarlegar til ráðherra. Um meðferð kærumála fer að ákvæðum stjórnarsýslulaga.

47. gr.

Stofnkostnaður opinberra framhaldsskóla.

Þegar stofnað er til framhaldsskóla skal gera samning um stofnkostnað og skiptingu hans milli þeirra sem standa að stofnun skólans. Með stofnkostnaði er átt við kostnað vegna húsnæðis og almenns búnaðar sem samningsaðilar ákveða að leggja til skólans. Lóðir undir framhaldsskóla skulu sveitarfélög leggja til án endurgjalds. Ráðherra setur viðmið um stofnkostnað framhaldsskóla að höfðu samráði við Samband íslenskra sveitarfélaga.

Þegar ráðherra og sveitarfélög ákveða í sameiningu að stofna framhaldsskóla skal gerður samningur um undirbúning og umsjón með stofnframkvæmdum. Stofnframkvæmdir geta verið á forræði og ábyrgð ríkis, sveitarfélaga eða ríkis og sveitarfélaga í sameiningu, eftir því sem um semst:

a. Þegar sveitarfélög annast undirbúning og verkframkvæmdir, sbr. 2. mgr., greiðir ríkissjóður 60% kostnaðar við stofnframkvæmdir, aðrar framkvæmdir á lóð, stofnbúnað og eftir atvikum heimavist við þá, samkvæmt sérstökum viðmiðum um stofnkostnað.

b. Þegar ráðuneyti annast undirbúning og verkframkvæmdir, sbr. 2. mgr., greiða sveitarfélög 40% kostnaðar við stofnframkvæmdir, aðrar framkvæmdir á lóð, stofnbúnað og eftir atvikum heimavist við þá, samkvæmt sérstökum viðmiðum um stofnkostnað.

c. Ef um sameiginlega framkvæmd er að ræða greiðir ríkissjóður 60% og sveitarfélag 40%.

Ef ríki og sveitarfélag, eitt eða fleiri, ákveða að leggja skóla sem þau standa að í sameiningu til húsnæði og búnað í eigu þriðja aðila skal samið sérstaklega um skiptingu kostnaðar sem af því hlýst. Skal þá miðað við að kostnaðarskipting ríkis og sveitarfélaga verði með hliðstæðum hætti og þegar um framkvæmd á þeirra vegum er að ræða, sbr. 2. mgr.

Ákveði Alþingi að stofna skóla án aðildar sveitarfélags greiðist stofnkostnaður úr ríkissjóði.

Um notkun heimavistarhúsnæðis utan skólatíma skal samið sérstaklega. Halda skal fjárreiðum vegna slíkrar notkunar aðskildum í reikningshaldi framhaldsskóla.